

1.

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

ELŐADÓ:

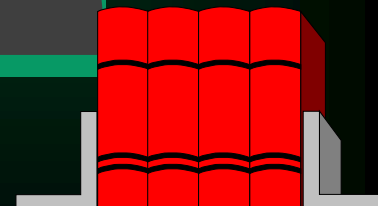
Dr. Pónusz Mónika Ph.D.
egyetemi docens főiskolai tanár
Ponusz.monika@kre.hu

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

MIRŐL FOGUNK TANULNI?
MIBŐL ÉS HOGYAN LESZ A VIZSGA?

Chikán Attika: Bevezetés a vállaltgazdaságtan
Aula.2010
Előadáson elhangzottak

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Oktatás felépítése:

Előadás: 2 alkalom

Alapfogalmak

Összefüggések

Egyéb kategóriák, értelmezés, példák

Forrás

Kérdéssorok megoldása

Hallgatói kérdések

A hallgatói teljesítmény értékelése:

Írásbeli vizsga:

Elérhető maximális pontszám: 100 pont (40+60)

Ponthatárok Osztályzat

00-50 pont = elégtelen (1)

51-60 pont = elégséges (2)

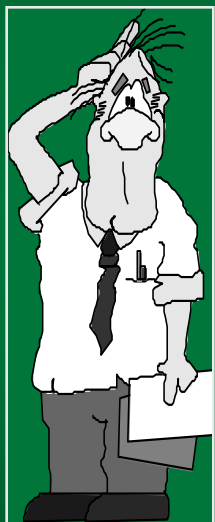
61-70 pont = közepes (3)

71-80 pont = jó (4)

81-100 pont = jeles (5)

Minimum pontszámok: 40-ból: 50% (20 pont)

60-ból: 50 % (30 pont)

Jegyzet és
Előadások anyaga

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

TÉMAKÖRÖK

1. A vállalatgazdaságtan tárgya, helye, szerepe
2. A vállalat értelmezései –
3. A vállalat kormányzása
4. Felelős vállalat
5. A vállalati gazdálkodás a múltban és a mai üzleti világban
6. A vállalat tevékenységi rendszere
7. A vállalat működésének feltételrendszere

ÖNMENEDZSELÉS

PETER DRUCKER

*MÉG AZ ÁTLAGOS
KÉPESSÉGŰ EMBER*

**HA TISZTÁBAN VAN AZZAL:
mik az erősségei,
hogyan képes jól teljesíteni.**

HOGYAN ÉRDEMES TANULNI?

1. Miben vagyunk tehetségesek? Mik az erősségeink?

Helyes arányok!

Teendők

2. Hogyan vagyunk képesek teljesíteni?

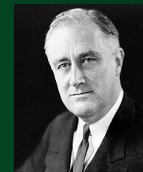
Hogyan értjük meg a dolgokat?

Olvasó vagy hallgató?

Olvasó: Kennedy

Hallgató: Roosevel

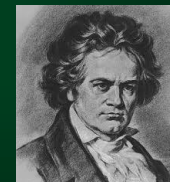

Hogyan tanulunk? Hogyan sajátítjuk el a dolgokat?

Írva vagy beszélve?

Írva: Beethoven, kiváló írók legtöbbje,

Sloan (GM) összefoglalót írt

Beszélve: orvosok, ügyvédek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Ismétlés

*KÖZGAZDASÁGTAN
MAKROÖKONÓMIA
MIKROÖKONÓMIA*

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

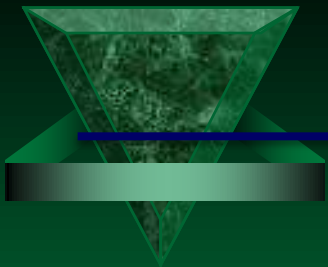

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

- alkalmazott tudomány
- vizsgálatának tárgya:
a vállalat
következtetéseit a vállalat szempontjából
vonja le
- vizsgálja:
a vállalat és környezet viszonyát
a vállalaton belüli viszonyokat

ALAPKATEGÓRIÁK

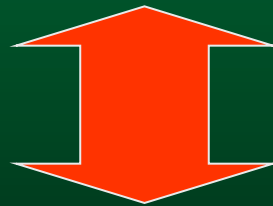
VÁLLALKOZÓK ÉS JELLEMZŐIK

*Vállalkozóvá képezni senkit sem lehet,
vállalkozóvá csak válni lehet!*
*Tudás, felkészültség = nagyobb esély a sikeres
működésre!*

ALAPKATEGÓRIÁK

KÖZGAZDASÁGTAN
MAKROÖKONÓMIA
MIKROÖKONÓMIA

Definíció
Hasonlóság
Különbözőség

**VÁLLALATGAZDASÁG-
TAN**

ALAPKATEGÓRIÁK

Tévhit: vállalkozás = vállalattal

Vállalkozás : emberi tevékenység

Eredete :francia

Definíciói

Schumpeter: új dolog bevezetése

Drucker: szisztematikus tevékenység

Hisrich: új és értékes dolog

Weber: profit, csere

Vállalatgazdaságtan

EU zöld könyve: gondolkodásmód,
gazdasági tevékenység

ÜZLETI VÁLLALKOZÁS

Def: olyan emberi tevékenység, amelynek alapvető célja fogyasztói igények kielégítése nyereség elérése mellett

Kulcstényezők:

- ✓ Sajátos gondolkodásmód, magatartásforma, tevékenység
- ✓ Gazdasági tevékenység teremtésének és fejlesztésének folyamata
- ✓ Célja, fogyasztói igények kielégítése, nyereség elérése mellett
- ✓ Kreativitást és innovációt feltételez
- ✓ Kockázatvállalást és nem rutinszerű döntéshozatalt igényel

VÁLLALAT

Vállalat : szervezeti keret

Definíciója: jogi személyiséggel rendelkező üzleti vállalkozás szervezeti kerete

gazdasági rendszer!!!

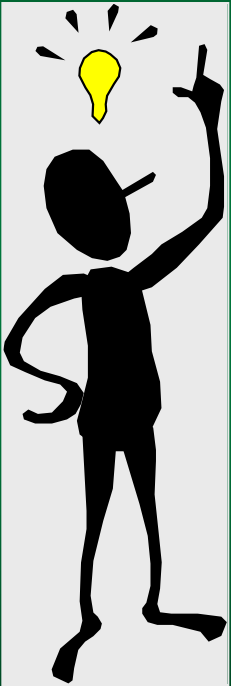
Rendszerfüggetlen tényezők

Rendszerfüggő tényezők

RENDSZERFÜGGETLEN TÉNYEZŐK

VÁLLALAT

- ❖ Alapvető termelési tényezők kombinációja
- ❖ Rendszeresség elve
- ❖ Gazdaságossági elv
- ❖ Saját szükségletén túli javak előállítása

TERMELÉSI TÉNYEZŐK

- ❖ Tárgyi eszközöket és immateriális javak *befektetett eszközök*
- ❖ Készletek, anyagok *forgóeszközök*
- ❖ Végrehajtó munka

ELEMI TÉNYEZŐK

- ❖ Irányító munka

TERMELÉSI TÉNYEZŐK

RENDSZERFÜGGŐ TÉNYEZŐK

A PIACORIENTÁLT VÁLLALAT JELLEMZŐI:

- ✓ AUTONÓMIA
- ✓ MAGÁNTULAJDON
- ✓ PÉNZÜGYI EGYENSÚLY
- ✓ EREDMÉNYORIENTÁLTSAÉG(!)
- ✓ KOCKÁZATVÁLLALÁS
- ✓ VALÓSÁGOS PIACON MŰKÖDIK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

VÁLLALKOZÁS, VÁLLALAT KATEGÓRIÁK

VÁLLALKOZÁS,
ÜZLETI VÁLLALKOZÁS

VÁLLALAT:
PIACORIENTÁLT VÁLLALAT = VÁLLALAT

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

VÁLLALAT ÉRTELMEZÉSE

- *A vállalat, mint céltudatosan cselekvő egész*
- *A vállalat, mint szervezet*

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A vállalat, mint céltudatosan cselekvő egész

ALAPFOGALMAK

Alapvető cél

Üzleti vállalkozás

Fogyasztói igény

Piacorientált vállalat

Üzleti vállalkozás – vállalat!

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

**MAKRO-
KÖRNYEZET**

**MIKRO-
KÖRNYEZET**

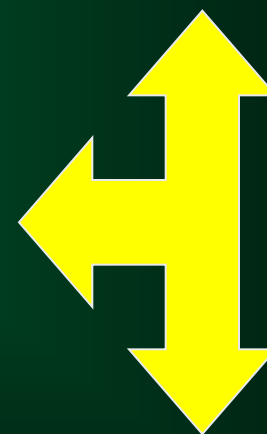
VÁLLALAT

*ALAPVETŐ CÉL
VÁLLALATI CÉLOK
A VÁLLALAT
TEVÉKENYSÉGI
RENDSZERE*

**ÉRINTET-
TEK**

**ÉRINTET-
TEK**

SZÜNET

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Alap-
fogalmak

1. Környezet, mint a vállalat működésének külső feltételrendszere

2. A vállalat értelmezése – megközelítési módok

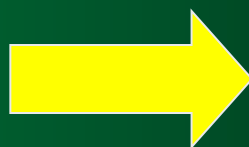
3. A vállalat tevékenységi rendszere

4. Kormányzási modellek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

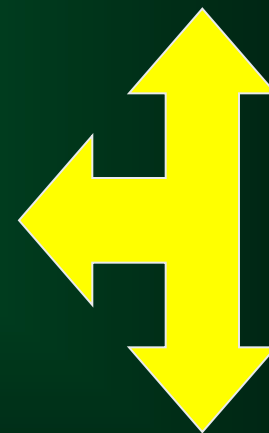
**MAKRO-
KÖRNYEZET**

**MIKRO-
KÖRNYEZET**

**ÉRINTET-
TEK**

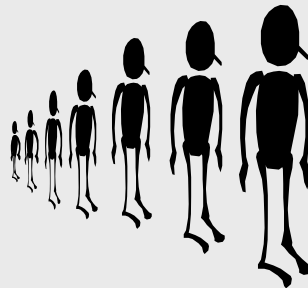
**ÉRINTET-
TEK**

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KIK
AZOK AZ
ÉRINTET-
TEK?

STAKEHOLDER= ÉRINTETT

1. Befolyásoló és befolyásolt
2. tartós, lényegi, kölcsönös

***KÜLSŐ
BELSŐ***

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Alap-
fogalmak

1. Környezet, mint a vállalat működésének külső feltételrendszere

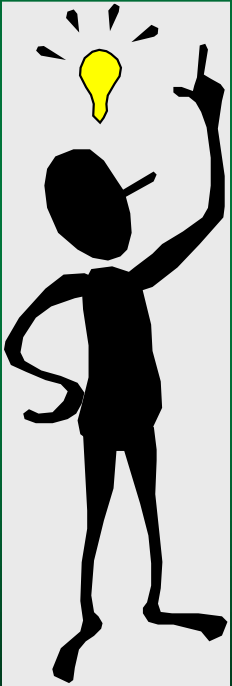
2. A vállalat értelmezése – megközelítési módok

3. A vállalat tevékenységi rendszere

4. Kormányzási modellek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Vállalat:

Alapvető termelési tényezők kombinációja

Rendszeresség

Gazdaságossági elv

Saját szükségletén túli javak

RENDSZERFÜGGETLEN TÉNYEZŐK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

- AUTONÓMIA
- MAGÁNTULAJDON
- NYERESÉGORIENTÁLTSAĞ
- KOCKÁZATVÁLLALÁS
- VALÓSÁGOS PIACON MŰKÖDIK
- PÉNZÜGYI EGYENSÚLY

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

ALAPVETŐ CÉL

KÜLDETÉS,
JÖVŐKÉP

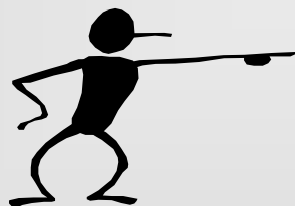
Kettős értékteremtés

VÁLLALATVEZETŐI
TUDATOSSÁG

→ MŰKÖDÉSI KÖR

→ MŰKÖDÉSI ELVEK

→ MAGATARTÁSI
ELVEK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

MISSZIÓK

McKinsey and Company: Az élen álló vállalatok és kormányok segítése abban, hogy még sikeresebbé váljanak

Nike: A verseny és a győzelem érzületének megtapasztalása és a versenytársak lehengerlése

Walt Disney: Örömet szerezni az embereknek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A CÉLOK RENDSZERE

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A vállalat, mint szervezet

ALAPFOGALMAK

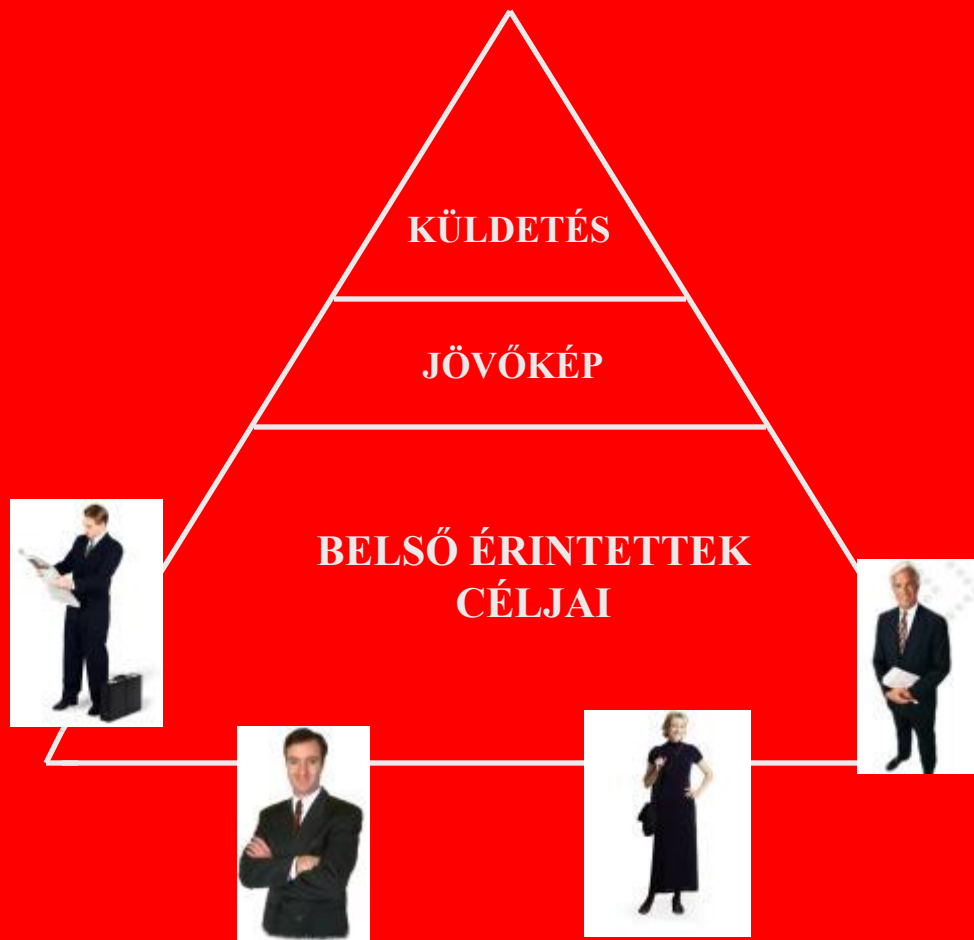
Szervezet

Szervezet céljai:

- küldetés
- jövőkép
- belső érintettek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A vállalat, mint szervezet

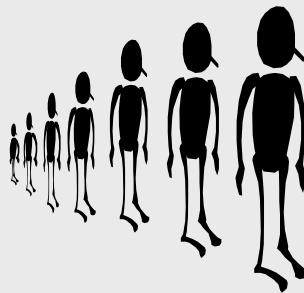

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

KIK
AZOK AZ
ÉRINTET-
TEK?

STAKEHOLDER= ÉRINTETT

1. Befolyásoló és befolyásolt
2. tartós, lényegi, kölcsönös

***KÜLSŐ
BELSŐ***

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Belső érintettek

1. Tulajdonosok céljai
2. Menedzserek céljai
3. Munkavállalalók céljai

Képviselési probléma

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A vállalat, mint szervezet

1. Tulajdonosok
természetes személyek
intézményi tulajdonosok
2. Menedzserek
3. Munkavállalók

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Alap-
fogalmak

1. Környezet, mint a vállalat működésének külső feltételrendszere

2. A vállalat értelmezése – megközelítési módok

3. A vállalat tevékenységi rendszere

4. Kormányzási modellek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A vállalat tevékenységi rendszere

ERŐFOR-
RÁSOK

PÉNZÜGYEK

ERŐFORRÁSOK:
ESZKÖZÖK
EMBERI ERŐ-
FORRÁS
INFORMÁCIÓ

TERMELÉS ÉS
SZOLGÁLTATÁS

INNOVÁCIÓ

MARKETING

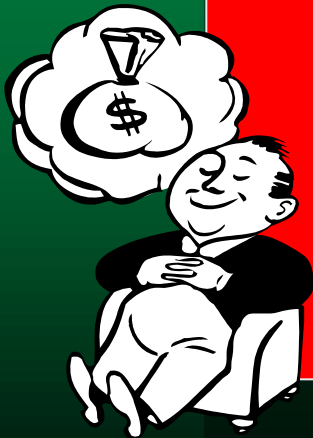
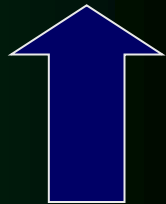
FOGYASZTÓ

Hatékonyság, eredményesség

FOGYASZTÓI ÉRTÉKEK ELŐÁLLÍTÁSA

IGÉNYEK

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Alap-
fogalmak

1. Környezet, mint a vállalat működésének külső feltételrendszere

2. A vállalat értelmezése – megközelítési módok

3. A vállalat tevékenységi rendszere

4. Kormányzási modellek

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

VÁLLALATKORMÁNYZÁS

Értelmezése és feladata

- ANGOLSZÁSZ RENDSZER
- NÉMET RENDSZER
- MAGYARORSZÁG

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

**MAKRO-
KÖRNYEZET**

**MIKRO-
KÖRNYEZET**

VÁLLALAT

*ALAPVETŐ CÉL
VÁLLALATI CÉLOK
A VÁLLALAT
TEVÉKENYSÉGI
RENDSZERE*

**ÉRINTET-
TEK**

**ÉRINTET-
TEK**

Felelős vállalatirányítás

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

MÉGIS, KINEK AZ ÉRDEKÉBEN? KORMÁNYZÁSI MODELLEK

Tulajdonosi érték koncepció
Shareholder value

Cél-eszköz:
Tulajdonos érdeke
Hosszú távon jelentkező haszonra
Milton Friedman

Érintett felfogás
Stakeholder modell

Cél-eszköz:
Társadalmi jólét
Összes érintett
Érdekgazdák

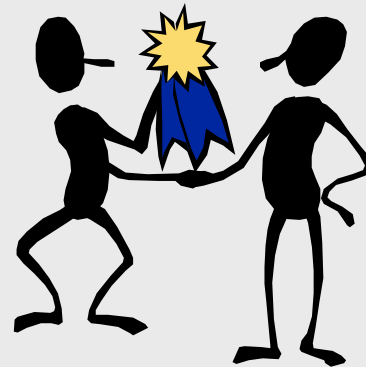
VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Társadalmi felelősség

Alternatív közgazdaságtan

Fogalma Alapelvei:

- ökológizáció
- humanizáció

A vállalkozás a közösség szolgálatának egyik formája

Felelős vállalat koncepció

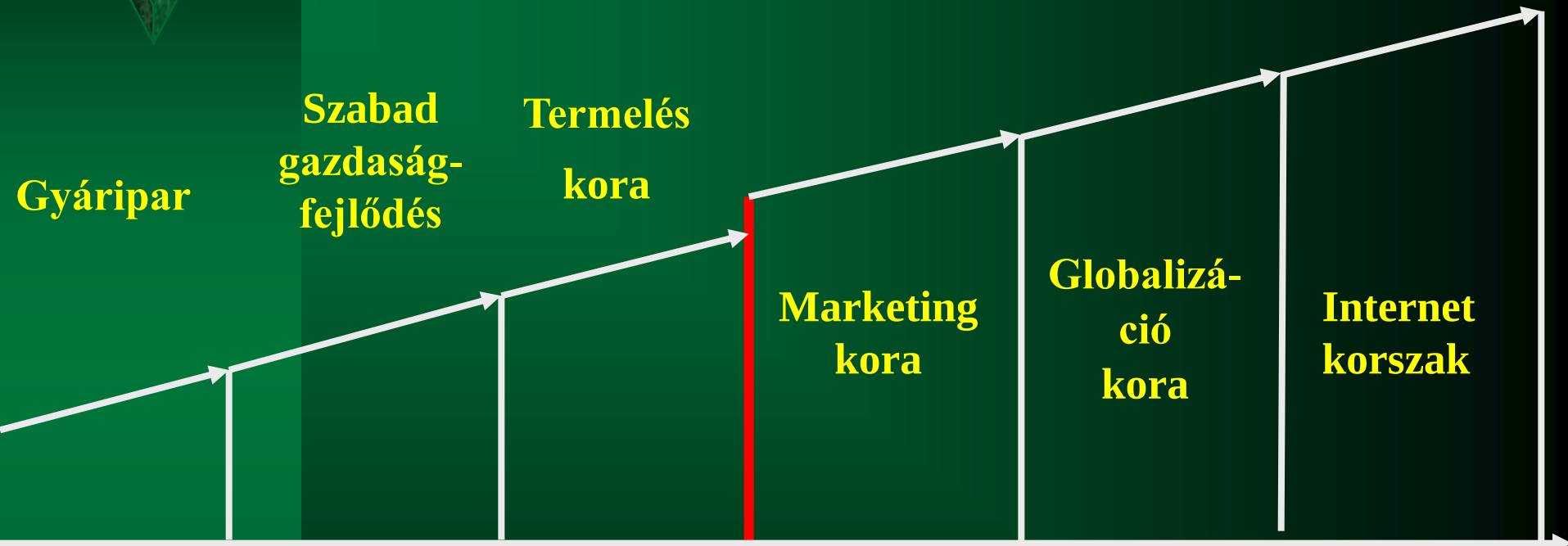
VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Témakörök

1. A vállalatgazdaságtan helye, szerepe
2. Legfontosabb fogalmak
3. A vállalati gazdálkodás a múltban és a mai üzleti világban
4. A vállalat működésének feltételei

Vállalati gazdálkodás

Fő jellemzői

Emberek
anyagok
gépek
koncent-
rálása

Fő jellemzői

Nagy-
vállalatok
Monopol
helyzet
Verseny-
szabályozás

Fő jellemzői

Termelékeny-
ség növelése

Taylor –
H. Ford

Fő jellemzői

Közép-
pontban
a fogyasztó

Fő jellemzői

Piacok,
gazdasági
tev. világ-
méretűsége

Fő jellemzői

Kereskedelem
intenzitása,
idő- és térbeli
korlátok
felszámolása

AUTÓIPAR ÉS TÖMEGTERMELÉS

T MODELL ÁRA:

1908: 850 \$

1913: 600 \$

1916: 360 \$

1908-1927: 15 millió db

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Minősegbiztosítási alapelvek (Juran)

1. Határozzuk meg kik az ügyfeleink!
2. Határozzuk meg az ügyfelek szükségleteit!
3. Fordítsuk le a szükségleteket a saját nyelvünkre!
4. Fejlesszük ki az igényeket kielégítő termékeket!
5. Optimáljuk a termék tulajdonságait!
6. Dolgozzunk ki eljárást a termék előállítására!
7. Optimáljuk az eljárást!
8. Győződjünk meg róla, hogy eljárásunkkal üzemszerűen is gyártható a termék!
9. Vigyük az eljárást gyártásba!

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

Üzleti világ jellemzői napjainkban

1. Globális gazdaság
2. Szolgáltatásgazdaság
3. E-gazdaság
4. Hálózati gazdaság
5. Tudás alapú gazdaság
6. Felelős gazdaság

VÁLLALATGAZDASÁGTAN

A SIKER 10 TITKA

1. Nem a pénz
2. Értékeik vannak
3. Kultúra
4. Ügyfélismeret
5. Kommunikáció
6. Kevés szabály
7. Egyszerűség
8. Nincs önelégült tétlenség
9. Vezetés
10. Nagyon sok pénzt termelnek

A JÖVŐ VÁLLALATA?

KÖZPONT

MARKETING

DESIGN

TERMELÉS

IT ÉS
ADMINISZTRÁCIÓ

SZÜNET